

ЗАТВЕРДЖЕНО
науковою радою
Кам'янець-Подільського
національного університету
імені Івана Огієнка
05 квітня 2023 р.,
протокол № 8

Голова наукової ради
Світлана МИРОНОВА

ТРЕНІНГОВА ПРОГРАМА «НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ДОСЛІДЖЕННЯ»

1.	Розробники програми	Франчук Тетяна Йосипівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної педагогіки та інклюзивної освіти, керівник відділу наукової роботи		
2.	Найменування програми	Навчання через дослідження		
3.	Мета програми	Формування компетентностей у контексті розуміння сутності формули «Навчання через дослідження», здатності щодо її практичного застосування в організації освітньої діяльності студентів; розвитку та саморозвитку дослідницьких умінь		
4.	Напрямок програми	Підвищення професійної компетентності науково-педагогічних працівників К-ПНУ		
5.	Зміст програми	№ з/п	Тема	К-ть годин
		1	«Навчання через дослідження» в системі компетентнісної моделі професійної освіти	4
		2	«Навчання через дослідження» у новій українській школі: змістово-технологічне забезпечення	4
		3	Сутнісно-мотиваційна складова «Навчання через дослідження», умови практичної імплементації	4
		4	Форми та методи розвитку дослідницьких компетентностей в рамках навчальної дисципліни на основі самореалізації студента та професійної самореалізації викладача	6
		5	Робота з текстом як основа дослідницької діяльності (головні підходи, критерії якості, практичні рекомендації)	6
		6	Тренінг самоефективності особистості до організації навчання на дослідницькій основі	2
		7	Узагальнення базових позицій та колективне формування пам'ятки викладачу-досліднику	4
		Разом годин		
6.	Обсяг програми, що визначається в годинах та кредитах ЄКТС	30 годин / 1 кредит ЄКТС		
7.	Форма підвищення кваліфікації	Аудиторна форма навчання		

8.	Перелік компетентностей, що набуватимуться/ вдосконалюватимуться	<p>Загальні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність аналізувати та досліджувати; - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - здатність до розуміння природи дослідницької діяльності; - здатність до планування дослідницьких дій; - здатність до самоконтролю, самооцінки; - здатність працювати в команді; - здатність діяти на основі етичних норм та міркувань; <p>Фахові:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність аналізувати інноваційні освітні стандарти, технології, педагогічні ситуації; - здатність до розроблення освітніх програм на основі формули «навчання через дослідження»; - здатність моделювати дослідження в структурі освітньої діяльності; - здатність до удосконалення стилю академічного письма; - здатність планувати розвиток дослідницьких умінь; - здатність використовувати різноманітні методи та форми організації дослідницької діяльності студентів; - здатність планувати саморозвиток дослідницьких компетентностей; - здатність приймати фахові рішення на основі дослідницьких дій.
9.	Особи, які забезпечують виконання програми	<p>Миронова Світлана Петрівна, докт. пед. наук, професор, проректор з наукової роботи;</p> <p>Франчук Тетяна Йосипівна, канд. пед. наук, доцент, керівник відділу наукової роботи;</p> <p>Гудима Наталія Василівна, канд. філол. наук, доцент, керівник відділу навчально-методичної роботи;</p> <p>Шевчук Зореслава Сергіївна, канд. філол. наук, методист навчального відділу;</p> <p>Логвіна Оксана Анатоліївна, канд. психол. наук, доцент, керівник соціально-психологічної служби.</p>
10.	Термін виконання програми	Шість тижнів (26.04-31.05.2023)
11.	Підсумковий контроль	Узагальнююча діагностика
12.	Документ, що видається за результатами	Сертифікат про проходження тренінгової програми «Навчання через дослідження»
13.	Розміщення програми на вебсайті	сайт https://science.kpnu.edu.ua/stazhuvannia/ (розділ “Стажування”)

ПІЛОТНА ТРЕНІНГОВА ПРОГРАМА З ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА (У ФОРМАТІ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ)

1. Інтегральна проблема: формула «навчання через дослідження» – це черговий «модний» тренд чи об'єктивна тенденція розвитку освіти відповідно до сучасних запитів ринку освітніх послуг.

Сутність дослідницької складової в системі компетентнісної освіти. Формат опрацювання курсу: актуалізація принципів «навчання через дослідження». Індивідуальна освітня траєкторія як комплексний проєкт «навчання через дослідження. Практикум: *плануємо розвиток дослідницьких умінь (soft skills): кожний різні, при тому використовуємо однакову схему, алгоритми роботи.*

Проблема для роздумів: Чому система компетентнісної освіти актуалізувала проблеми цілеспрямованого розвитку дослідницьких умінь? У чому особливості залежностей між такими базовими принципами/критеріями якості освітньої діяльності як: компетентнісно зорієнтована освіта, особистісно зорієнтована освіта, дослідницько зорієнтована освіта (навчання через дослідження), студоцентризм, індивідуальна освітня траєкторія?

2. Інтегральна проблема: організація освітнього процесу (формування освітньої програми) з орієнтацією на замовника відповідних освітніх послуг

Фахівець-дослідник, педагог-дослідник: базові характеристики. Взаємозалежність освітніх процесів ЗВО та школи: логіка залежностей, спільні проблеми, основи їх вирішення. Підходи до розроблення освітніх програм на основі формули «навчання через дослідження»: змістово-технологічне забезпечення. Посилення дослідницької компоненти в системі професійної підготовки сучасного фахівця. *Робота з кейсом (варіант підготовки освітньої програми в частині посилення дослідницької складової і підходи/прикладі організації навчальної діяльності зі студентами на їх основі).*

Проблема для роздумів: Чому, на вашу думку, реформування школи відбувається значно активніше, ніж ЗВО і чи не суперечить це логіці взаємозалежності загальної та професійної освіти у частині підготовки фахівця для сучасної школи?

3. Інтегральна проблема: Узагальнюємо сутнісно-мотиваційну складову. Визначаємо для себе пріоритети розвитку і напрацьовуємо практичні підходи до роботи у визначеному напрямі. Дискусія з елементами тренінгу. Умови практичної імплементації формули «навчання через дослідження»: характер взаємовідносин учасників освітнього процесу; пріоритетні форми та методи поєднання навчання з дослідженням; особливості контролюючих функцій в системі «навчання через дослідження» (формувальний контроль/оцінювання). *Практикум: моделюємо приклад дослідницької роботи і підходи до оцінювання її результатів.*

Проблема для роздумів. Чи робили спробу оцінити рівень сформованості Ваших дослідницьких компетентностей? Що в системі Вашого підходу до організації освітнього процесу студентів сприяє розвитку їх дослідницьких компетентностей, що чинить гальмівну дію? В чому вбачаєте потенціал Вашого професійного розвитку у цьому аспекті?

4. Інтегральна проблема: в чому особливості форм та методів розвитку дослідницьких компетентностей в рамках навчальної дисципліни на основі самореалізації студента та професійної самореалізації викладача.

Базові принципи організації навчання на дослідницькій основі і приклади, які демонструють це на практиці (з власного досвіду). *Практикум:* як можна використати результати своїх наукових досліджень при опрацюванні конкретної теми з відповідної навчальної дисципліни і як при цьому враховувати наукові/дослідницькі інтереси студентів.

Проблема для роздумів. Яким чином виявити наукові інтереси студентів. Способи залучення студентів до наукових досліджень в рамках навчальної дисципліни. Стимулювання і підтримка наукових інтересів студентів під час вивчення навчальної дисципліни.

5. Інтегральна проблема: робота з академічним текстом як основа дослідницької діяльності (підходи, критерії якості, практичні рекомендації). Компетентності, пов'язані зі здатністю аналізувати академічні тексти (підручники, методична література, наукові статті, монографії). Як удосконалювати загальне сприйняття академічних текстів (навчального та наукового характеру)? У чому полягає дослідницький складник? Мистецтво академічного письма або «навіщо на це потрібно витратити час?». Плагіат у наукових роботах: хто винен? Що робити? *Практикум.* Грамотно сформульоване індивідуально-дослідне завдання + розуміння чітких критеріїв його виконання та оцінювання = якісна наукова робота з дотриманням принципів доброчесності.

Проблема для роздумів: Робота з яким текстом (навчального чи наукового характеру) є для Вас найбільш ефективною/привабливою у процесі створення власного навчального чи наукового тексту? Які найбільші труднощі викликає у Вас робота з академічними текстами?

5. Тренінг самоефективності особистості до організації навчання на дослідницькій основі. Тренінг орієнтований на активацію внутрішніх ресурсів саморозвитку людини в умовах особистісно зорієнтованих технологій організації навчальної діяльності. Розвивальний потенціал тренінгу реалізується через активацію мотивації самопізнання, актуалізацію внутрішніх ресурсів особистості, підвищення дослідницької компетентності, розвиток впевненості у самоефективності, формування позитивної самооцінки, набуття досвіду конструктивного розв'язання проблем та визначені ціннісних орієнтацій, які відображають індивідуально-особистісні позиції.

Проблема для роздумів: наскільки ви орієнтовані на професійний саморозвиток, якою мотиваційною основою при тому послуговуєтесь? Які

дослідницькі вміння вважаєте пріоритетними для саморозвитку? Чим відрізняється цілеспрямований та стихійний розвиток/саморозвиток дослідницьких умінь.

Наскрізне практичне завдання для кожного слухача: розробити індивідуальну освітню траєкторію з розвитку дослідницьких умінь (soft skills – вміння аналізувати, систематизувати, моделювати, проектувати, алгоритмізувати, гнучкість/адаптивність, здатність до співпраці та ін.